

Usona Esperantisto № 2021:4 (jul-aŭg)

Anoncoj

Nomumanta Komitato; Smilematic; Lernu prelegi; Marjorie Boulton Fellowships; Aliĝilo por UK en Montrealo; Nova libro de Mondial; Novaj varoj en la libroservo

“Kiam ni havos 100 membrojn en nia klubo?”

de la prezidanto • Filipo DORCAS

La silento daŭris. Mi preskaŭ ne spiris. Kiel ili respondos al tio? Ĉu mi ĵus elbuŝigis sensencaĵon?

Bimonthly expense report

de la centra oficejo • Vilĉjo HARRIS

Expense report from the Central Office for June and July.

De la estraro

Dumonataj raportoj de la Direktoroj kaj aliaj estraranoj.

Raporto el Seatlo

loke • Arlyn KERR

Ekde 2020 ni zumis ĉiumonate. Sed en Julio ni havis veran renkontiĝon, kaj dek unu homoj partoprenis.

Paco

mikronovelo • Maurizio GIACOMETTO

Li ĉiam scivolis, kia sperto ĝi estus. Nun li sciis.

Feliĉo

beletre • Lesja UKRAJINKA, Viktor PAJUK

Rakonto verkita en 1896 de Lesja UKRAJINKA, elukrainigita en 2021 de Viktor PAJUK.

Esperanto in Little Free Libraries

informado • Chuck MAYS

One way of promoting Esperanto is through the Little Free Library Project.

La artiste sentema tradukmaŝino

traduku! • Hoss FIROOZNIA

Ĉi-numere ni tradukas el Esperanto en la anglan. Ni prezentas respondojn al la defio de KONISI Gaku, kaj novan defion el Ĉu rakonti novele? de Johán Valano.

Al krokodilantoj

el la arĥivo • Mark MANDEL

Odo al tiuj, kiuj parolas nacilingve ĉe Esperanto-kunsidoj, el 1970.

Senintencaj esperantaĵoj

Malinda; Kaj

La vivo de Peĉjo

ŝercoj • Timothy BORONCZYK

La dek-sesa en serio de Timothy BORONCZYK.

Biblioteketo en Novjorko. Bildo © User:Beyond My Ken / Wikimedia Commons / CC-BY-SA-4.0

Anoncoj

La Nomumanta Komitato de Esperanto-USA

La Nomumanta (Kandidatiga) Komitato de Esperanto-USA estas gvidata de Jorge Rafael NOGUERAS (“Rafa”). La aliaj kvar

komitatoj estas Myrtis SMITH, Amanda HIGLEY, Brandon SOWERS, kaj Marcus GRIEP. Ankaŭ Bobby BROOKS estas neoficiala membro en la komitato kiel anstataŭanto. La tasko de la nomumanta komitato estas prepari liston de kandidatoj por la balotilo por la printempa voĉdonado. La reguloj troviĝas en **nia regularo** <<https://esperanto-usa.org/eusa/bylaws/en#siv>>. Ni elektos sekretariojn kaj du aliajn membrojn por la **estraro** <<https://esperanto-usa.org/eusa/board/>>. Dankon, Rafa, Myrtis, Amanda, Brandon, Marcus kaj Bobby!

The Nominating Committee of Esperanto-USA is led by Jorge Rafael Nogueras (“Rafa”). The other four committee members are Myrtis Smith, Amanda Higley, Brandon Sowers, and Marcus Griep. Also Bobby Brooks is an unofficial member of the committee as an alternate. The charge of the nominating committee is to prepare a list of candidates for the elections to be held beginning in the spring of 2022. The rules are found in **our bylaws** <<https://esperanto-usa.org/eusa/bylaws/en#siv>>. We will be electing a secretary and two other members to be on the **Board of Directors** <<https://esperanto-usa.org/eusa/board/>>. Thank you, Rafa, Myrtis, Amanda, Brandon, Marcus, and Bobby!

— Filipo DORCAS <filipo@grupoj.org>

Smilematic

Post apero en la lasta numero de anonco pri *Amazon Smile*, legantoj atentigis nin pri la retumila kromprogramo (angle, *browser plugin*) **Smilematic** <<https://couponfollow.com/smilematic>>.

Se vi aĉetas ion de Amazon per la adreso

smile.amazon.com, Amazon donacas 0.5% de la kosto al via preferata organizo – ekzemple, al Esperanto-USA! Sed kiam ili butikumas ĉe Amazon, multaj uzantoj forgesas utiligi la *Smile*-adreson. Smilematic solvas tiun problemon per aŭtomata redirekto.

Ĉe la redakcio ni ne havas personan sperton pri Smilematic, sed recenzoj en la reto estas kuraĝigaj. Do se vi uzas la retejon Amazon Smile, eble indas **esplori la kromprogramon Smilematic** <<https://couponfollow.com/smilematic>>. Ĝi estas senpage havebla, kaj ĝi funkcias en la retumiloj *Firefox*, *Chrome*, *Safari*, kaj *Edge*.

Kurso pri la parolarto

Lastatempe UEA prezentis senpagan retkurson *For la flatado: lernu prelegi en 10 simplaj paŝoj*. Ĝin preparis Leandro ABRAHÃO, ano de la Komisiono de UEA por la Oratora Konkurso.

Parolarto estas studkampoj speciale ligita al la historio de UEA, ĉar pri ĝi okupiĝis ekzemple prezidantoj de UEA kiel Ivo LAPENNA, Humphrey TONKIN kaj Duncan CHARTERS. La plej tikla afero rilate parolarton estas ne tio, kiel oni movas la manojn aŭ voĉas, sed la nescio pretigi prelegoplanon.

Oni povas spekti la kurson pere de la platformo Udemy, kiu postulas senpagan registriĝon. La kurso konsistas el 12 mallongaj videolecionoj, kiujn oni povas spekti iam ajn, kiom da fojoj oni deziras, per komputilo aŭ per poŝtelefono.

Por ekscii pli, vizitu la **prezentopaĝon de la kurso** <<https://forlaflatado.com/retkurso>>.

Boulton Fellowships

Core to the goals of the Esperantic Studies Foundation is to raise the prestige of Esperanto among researchers. If researchers take Esperanto seriously, then academics will consider Esperanto as

a serious, worthwhile subject. This has not always been the case and more needs to be done.

The Boulton fellowships are competitive grants for research by young scholars to do serious academic work that will advance the understanding of important contributions by Esperantists. The desire is to award the fellowships to researchers in the USA, but the grants are not restricted to any geographical region.

The recipients for 2021 are:

- Guilherme Fians (Brazil)

Fians received his Ph.D. in social anthropology from the University of Manchester in 2019 and is currently Lecturer in Anthropology at the University of Brasília. His research project builds on the subject of his PhD dissertation, an ethnographic study of the Esperanto movement in France, and seeks to understand how languages and digital media have an impact on the way people develop and convey political perspectives.

He writes: “My project will explore how right-wing nationalists mobilize hashtags, bots, languages and other discursive mechanisms to make online political discussions more dynamic and, at the same time, confrontational. Investigating these themes from an original perspective that accounts for these phenomena’s cross-border manifestations, my work will take Brazilians who speak Esperanto as its focus.”

- Edwin Michielsen (Netherlands and Canada)

Michielsen recently completed his PhD at the University of Toronto with a dissertation on “Proletarian Arts and Internationalism in East Asia.” His Boulton Fellowship will take him to Waseda University and to the Japanese Esperanto Institute to examine the early history of Esperanto in Japan and China and particularly how Esperanto was utilized by proletarian writers in the first half of the twentieth century to assemble a linguistic

solidarity worldwide against imperial languages and linguistic oppression.

If you are a researcher in the US who is researching a topic in the areas of planned languages, linguistic justice, the history of Esperanto, or a related topic, please consider applying. If you know of a researcher, please make sure they are aware of the fellowships. Two \$10,000 fellowships will be awarded in 2022. For more info, see: **Marjorie Boulton Fellowships** <<https://www.esperantico.org/en/marjorie-boulton-fellowships/>>.

— Chuck MAYS

Aliĝu al la 107-a UK en Montrealo

Malfermiĝis aliĝilo de la 107-a Universala Kongreso de Esperanto (UK), kiu okazos en Montrealo, de la 6-a ĝis la 13-a de Aŭgusto 2022. Frue aliĝu por ĝui la plej bonajn aliĝkotizojn.

La kongresa temo estas: *Lingvo, vivo, tero: Jardeko de Indiĝenaj Lingvoj*. La Jardeko de Indiĝenaj Lingvoj estis deklarita de UN kaj Unesko. Nun la 107-a UK estos unu el la internaciaj aranĝoj, kiuj helpas lanĉi la Jardekon por la periodo 2022–2032. La atento al indiĝenaj lingvoj nekontesteble pravas, ĉar ili entenas grandan parton de la lingva kaj kultura diverseco de la homaro, kaj portas valorojn kaj praktikajn konojn. Kaj malpli pozitive: ĉar ili grandparte estas minacataj de malapero. Pri tio la LKK preparis **specialan gazetan komunikon en la angla kaj la franca** <<https://bit.ly/3AbsVH1>> por diskonigi en Kanado.

Esperantistoj jam delonge montris sin konsciaj kaj engaĝitaj pri lingvaj rajtoj kaj scivolemaj pri la apartaĵoj de malpli konataj lingvoj – do la du unuaj vortoj de la temo invitas nin al konatiĝo kun la fascina panoramo de indiĝenaj lingvoj kaj kun la streboj por ilin vivteni kaj revigligi.

La tria vorto, *tero*, atentigas nin pri la bataloj de indiĝenaj popoloj por la rajto mastrumi siajn proprajn teritoriojn, sed ankaŭ memorigas, ke tia indiĝena mastrumado estas efika strategio por konservi arbarojn kaj aliajn ekosistemojn.

Tiamaniere la temo ankaŭ ligiĝas al la diversaj engaĝiĝoj de UEA kaj la Esperanto-movado, subtene al la 17 Celoj por Daŭripova Evoluigo (CDE) de Unuiĝintaj Nacioj. La graveco de lingva diverseco por la realigo de la Celoj certe troviĝos inter la ĉefaj diskuttemoj en Montrealo.

La prezidanto de UEA, Duncan CHARTERS, komentis pri la temo: “La tero estas la kunteksto de la kiel eble plej diversa koncepto de vivo. La sankteco de niaj rilatoj kun la komune posedata kaj posedanta tero estas aparte rimarkebla en indiĝenaj kulturoj. Kaj la lingvoj estas la plej alta kaj plej diversa esprimiĝo, kiu en diverseco povas ĉiujn unuigi”.

Nova libro de Mondial

Jam antaŭ kelkaj semajnoj aperis ĉe la novjorka Esperanto-eldonejo Mondial nova libro de Kalle KNIIVILÄ, *La malamiko de Putin: Aleksej Navalnij kaj liaj apogantoj*.

Tiel priskribas ĝin la eldonejo:

La 20-an de Aŭgusto Aleksej NAVALNIJ devis morti. Tion rakontas unu el la murdistoj, kiam Navalnij mem telefonas al li post kelkaj monatoj. “Malfeliĉaj” cirkonstancoj kaŭzis, ke la nervoveneno metita en la blua boksista kalsono de Navalnij ne havis tempon efiki. La aviadilo urĝe surteriĝis kaj la ambulanc-kuracistoj savis lian vivon.

La provo de la sekurservo malaperigi lin montras, ke li estas la ĉefa malamiko de Vladimir PUTIN. Sed kiu li vere estas? Kia estas lia fono? Kion li volas, kaj kiuj lin subtenas? Kaj antaŭ ĉio: kial li elektis reveni al Rusujo?

La libro, 160 paĝojn longa kaj mole bindita, estas havebla nun de **Amazon** <<https://amzn.to/3ziU5a>> kaj **UEA** <<https://katalogo.uea.org/index.php?inf=9896>>.

Novaj varoj en la retbutiko

• BELETRA ALMANAKO 40

Prozo kaj poezio (originala kaj tradukita), artikoloj, eseoj, intervjuoj, recenzoj. Kontribuis: P. Daŝgupto, I. Ertl, J.L. Jacobsen, S. Moinhos, N. Ruggiero, A. Stecay. Mola bindaĵo. 169 paĝoj. Mondial. Novjorko, 2021. Kataloga kodo XXUEA9864. \$15.03. **Ligilo** <<https://bit.ly/3rRpC4H>>.

• RETORIKO

Ivo LAPENNA
Verko science redaktita, oportune utiligebla, pense riĉiga. 294 paĝoj. Rotterdam, 1971. Kataloga kodo XXUEA2725. \$30.05. **Ligilo** <<https://bit.ly/3j5PCFu>>.

• TAGOJ KAJ RUINOJ

Jaume Grau CASAS, tradukis M. Fernández
Taglibro de ĉefa figuro de la kataluna E-movado dum lia ekzilo en francaj koncentrejoj (1939–44) kaj aldonaj tekstoj. 505 paĝoj. SAT. Hispanujo, 2017. Kataloga kodo XXUEA9604. \$36.88. **Ligilo** <<https://bit.ly/3zRU2Xm>>.

• ALIROJ AL ESPERANTO

Eseoj de 15 diversaj aŭtoroj. Kiom da aŭtoroj, tiom da aliroj. 229 paĝoj. KAVA-PECH. Dobřichovice, 2018. Kataloga kodo XXUEA9588. \$24.64. **Ligilo** <<https://bit.ly/2Vai3dx>>.

• VOJAĜO INTER LA TEMPOJ

Kalman KALOCSAY
Gramatika studo pri la konjugacio en Esperanto. 197 paĝoj. J. Régulo. La Laguna, 1966 (dua bindo de UEA en Roterdamo). Kataloga kodo XXUEA3187. \$10.96. **Ligilo** <<https://bit.ly/3lbY7BD>>.

• ZAMENHOFA ESPERANTO, LA

J. Régulo
Simpozio pri -ata/-ita. Artikolaro pri la uzado de participoj. 329 paĝoj. La Laguna, 1961. Kataloga kodo XXUEA3441. \$9.13. **Ligilo** <<https://bit.ly/3lebYqW>>.

Mendu de *Esperanto-USA*, 91-J Auburn St #1248, Portland ME 04103, aŭ rete.

“Kiam ni havos 100 membrojn en nia klubo?”

de la prezidanto • Filipino DORCAS

“Kiam ni havos cent membrojn en nia klubo?”

Silento.

Kio?

La aliaj rigardadis min kvazaŭ ili ne povus kredi siajn orelojn. Eĉ mi ne povis kredi ke mi ĵus starigis tiun demandon al nia loka grupo.

“Kiam ni havos cent membrojn en nia klubo?”

La silento daŭris. Mi preskaŭ ne spiris. Kiel ili respondos al tio? Ĉu mi ĵus elbuŝigis sensencaĵon?

Finfine, unu membro respondis: “Nu, mi povos doni informon pri nia klubo al la najbaroj ĉirkaŭ mia loĝejo.”

Mi komencis spiri pli libere. Tiam ni komencis ĝui pli grandskalan konversacion pri planoj por la Esperanto-Klubo de Norda Teksaso. Jen la pruvo, ke Esperanto-parolantoj estas ne nur pardonemaj, sed ankaŭ kunlaboremaj.

Nu, tio vere okazis antaŭ pli ol dek jaroj, kaj ni ankoraŭ ne havas cent membrojn. Sed ni entreprenis kelkajn grandajn projektojn kaj ĝuis sukcesojn ĉe

kelkaj memorindaj eventoj. Dum ĉi tiu periodo de Zoom-ado, ni kutime havas pli-malpli kvin aŭ dek amikojn en niaj retaj kunvenoj. Antaŭe ni kelkfoje spertis dek kvin ĉeestantojn ĉe la kunvenoj kaj pli ol dudek ĉe la pli grandaj Zamenhofaj festoj en Decembro.

Tamen, la klubo havas pozitivajn gvidantojn, kiuj emas pensi “ekster la skatolo” pri planoj. Kelkaj eventoj en kiu ni prezentis Esperanton al la publiko plaĉis kaj al ni kaj al tiuj, kiuj renkontis Esperanton unuafoje.

Nun tia kunlaboro inkluzivas ankaŭ la regionajn kunordigantojn, kiuj surŝultrigas la taskon helpi kaj kuraĝigi la lokajn Esperantajn grupojn. Ili havas la rimedojn, kiuj ne ekzistis antaŭ kelkaj jaroj, kiel la gvidlibro por lokaj grupoj. Eĉ tiu libro estas ekzemplo de kunlaboro, ĉar ĝi ne aperas en sia fina stato. En kelkaj partoj mankas al la libro informo, kaj tiuj truoj en ĝi invitas vian regionan kunordiganton enmeti pli da informo laŭ viaj sugestoj.

Se vi volas helpon por via loka grupo, aŭ se vi eĉ ne havas lokan grupon proksime al tie, kie vi loĝas, bonvolu kontakti vian regionan kunordiganton kaj peti helpon. Vi ne estas sola.

VI NE ESTAS SOLA.

La estonteco de via loka klubo restas ĉe vi.

Filipo DORCAS

Filipo estas Prezidanto de Esperanto-USA. Li kaj lia edzino Elizabeto loĝas en Fort Worth, Teksaso.

<filipo@grupoj.org>

Bimonthly expense report

de la centra oficejo • Vilĉjo HARRIS

As announced in the previous issue of the newsletter, here is our first bimonthly expense report from the Central Office. Contact Bill Harris, Director of the CO, at info@esperanto-usa.org if you have suggestions on how to make future reports more informative. Please note that expenses from our **Restricted Funds** <https://bit.ly/31zL1LK> are **not** determined by the CO, and all questions regarding these funds should be directed to their respective managers. You can find information about the funds on our website, under *About us > Documents > Funds*.

DATE	PAYEE	AMOUNT	ACCOUNT	MEMO
2021-06-01	ENDICIA	270	Bulteno - Print & Post	postage for UE 2021:2
2021-06-03	BOA CC 7572	6	Internet Access	Dreamhost
2021-06-03	BOA CC 7572	9	Voting Expenses	online voting intl transaction fee
2021-06-03	BOA CC 7572	27	Telephone/Fax	800 number
2021-06-03	BOA CC 7572	27	Telephone/Fax	AT&T
2021-06-03	BOA CC 7572	40	Credit Card Expenses	Payflow
2021-06-03	BOA CC 7572	104	Office Expenses	rsynch backup
2021-06-03	BOA CC 7572	290	Voting Expenses	payment to Simply Voting
2021-06-03	GRUBB & ELLIS MGMT. SERV	238	777 Fund Expenses	Esperanto Office- Desk Space C-D4
2021-06-03	RAND PRINTING	378	Bulteno - Print & Post	UE 2021:2
2021-06-04	BOUTLE	105	Prepaid Expenses	Star in a Night Sky -
2021-06-07	ENVELOPES.COM	96	Office Expenses	envelopes - office use - #10 with return address
2021-06-15	ENDICIA	16	Catalog Service Postage	monthly charge
2021-06-21	Federal & State Payroll Taxes	186	Payroll Tax Expense	Employer taxes
2021-06-21	Federal & State Payroll Taxes	716	Salaries	Employee taxes
2021-06-21	HARRISWB	1715	Salaries	payroll
2021-06-24	UPS	13	Cost of Catalog Sales	packing material
2021-06-25	ADP	55	Payroll Fees	fees
2021-06-30	BOA CC 7572	10	Internet Access	ttd domain
2021-06-30	BOA CC 7572	27	Telephone/Fax	800 number
2021-06-30	BOA CC 7572	27	Telephone/Fax	AT&T
2021-06-30	BOA CC 7572	40	Credit Card Expenses	Payflow
2021-06-30	BOA CC 7572	167	Internet Access	Dreamhost
2021-06-30	BOA CC 7572	575	Res Publishing Fund Expenses	100 ISBN numbers
2021-06-30	PAYPAL	141	Credit Card Expenses	Fees
2021-07-10	GRUBB & ELLIS MGMT. SERV	238	777 Fund Expenses	Esperanto Office- Desk Space C-D4
2021-07-13	Federal & State Payroll Taxes	186	Payroll Tax Expense	Employer taxes
2021-07-13	Federal & State Payroll Taxes	716	Salaries	Employee taxes
2021-07-13	HARRISWB	1715	Salaries	payroll
2021-07-26	RAND PRINTING	259	Bulteno - Print & Post	UE 2021:3
2021-07-23	FORM 990 ONLINE	41	Licenses/Permits/Taxes	Fee for Form990Online - 2021
2021-07-31	PAYPAL	42	Credit Card Expenses	Fees

De la estraro

Translokiĝoj

Charlotte estas Sekretario de E-USA. Oni povas kontakti ŝin ĉe liquidfireangel@gmail.com.

Resaluton, karaj! Ĉi-monate, mi skribas al vi el pli bona loko; mi ĵus aĉetis novan domon kaj translokiĝis al ĝi. Tamen, mi ankaŭ skribas al vi el malpli bona loko; la

lerneja jaro nun rekomenciĝas, kaj mia lernejararo, kie mi laboras, kaj pro la diroj de la estroj de mia ŝtato, ni ne permesas postuli, ke studentoj uzu maskojn, nek eĉ diri al ili, ke ili devas kontroli, ĉu ili havas La Viruson. Mi mem jam ricevis la vakcinon, sed tamen iom timas, precipe pro miaj studentoj kaj iliaj familioj. La lernejararo diras, ke ni simple ne havas la monon batali tiujn leĝojn en la juĝejoj.

Krom tio, mi havas pluan bonan novaĵon pri mia vivo: mi mem revenas al lernejo kiel studento! Mi studas nun por fariĝi eduka diagnozisto – la homo en lernejo, kiu ekzamenas studentojn por trovi, ĉu la studento havas ian lernan handikapon. Tia laboro pagus pli bone ol mia nuna, kaj ĝi helpus min pli efike ŝanĝi la kulturon de la lernejo, kie mi laboras. Mi havas grandajn esperojn pri tio, ke per ĝi mi havas malpli da mona ĝenado kaj tial pli da tempo kaj energio por labori pri Esperanto. Dumtempe, mi laboras forte kun la estraro, kaj ni kune provas venigi pli da bonaj oportunoj por agado kaj aktivismo en Esperantujo en Usono.

— Charlotte BURTON, Sekretario

Respondecoj, steloj, kaj Okuloj

Hoss estas la Redaktoro por E-USA kaj unu el ĝiaj Direktoroj. Kontakti lin ĉe hoss@lodestone.org.

Respondecoj de la estraro

Niaj roloj en la estraro estas surprize flekseblaj; krom la Sekretario kaj Kasisto – kaj ĝis ioma grado la Prezidanto – la oficoj ne havas klarajn respondecojn.

Je la pozitiva flanko, tiu fleksebleco ebligas rapidan agon. Sed aliflanke, ĝi foje kaŭzas konfuziĝon kaj paralizon.

Psikologoj parolas pri *difuzo de respondeco*: kiam respondeco dividiĝas inter sufiĉe multaj homoj, neniu el ili individue sentas sufiĉan devigon agi. Simila fenomeno foje okazas en la estraro: alvenas iu peto por informo, iu bezono esplori ion, sed la tasko restas neglektita ĉar neniu el ni scias, ĝuste kiu respondecas.

Lastatempe ni provis solvi la problemon per detala atribuo kaj listigo de respondecoj, por forigi ambiguecon – kaj eble pli pesimisme, por klare montri kulpulon, kiam io farenda restas nefarita! Por pli da informo pri tio, vidu la ĉi-numerajn protokolojn.

Pluvas steloj!

La provlegantoj en nia lastatempa eldonprojekto daŭre gajnas premiojn. Tiom rapide kaj diligente ili laboris, ke ĉiuj el la sep unuaj verkoj jam plene trapasis la du rondojn de volontula

Uzantnomo	Premio
TaoDel	228 steloj
Margo	129 steloj
EricEsperanto	112 steloj
Orfista	68 steloj
nji	43 steloj
karlov	37 steloj
ed2081	24 steloj
GregK	21 steloj
cvt806	12 steloj
Rewston	6 steloj

La ĉaspremioj daŭre kreskas.

provlegado. Nun mi malrapide postĉasas ilian laboron, zorge kontrolante la korektojn kaj pretigante finajn tekstojn por kompostado kaj eldonado. Laŭvoje mi kalkulas la “stelojn”, kiujn ili gajnis pro bona laboro. La ĝisnunaj rezultoj estas imponaj – kaj restas ankoraŭ tri aliaj verkoj por mia finkontrolado, do venos ankoraŭ pliaj steloj en la venontaj monatoj.

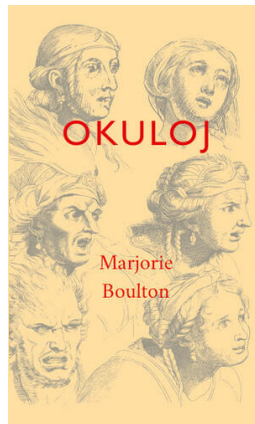
La nuna plano estas komenci la eldonadon antaŭ la jarfino, kaj poiome aperigi novan titolon ĉiun duan aŭ trian monaton tra 2022.

Okuloj nun haveblas

Frue en la eldonprojekto *Fenikso* mi kontaktis al EAB por peti permeson reeldoni la belegan novelaron *Okuloj*, eron de la *Baza legolisto* kaj verkon de

Marjorie BOULTON, unu el miaj plej ŝatataj aŭtoroj. Dum jaroj la libro restis tute nehavebla, trovebla nur en disaj bibliotekoj kaj privataj kolektoj. Responde al mia peto, la estraro de EAB decidis mem reeldoni la libron, kaj mi ĝoje helpis provlegi por ili la enskanitan tekston. Kvankam la originalo estis impone zorgite redaktita, ni trovis (kaj korektis) ĉirkaŭ cent erarojn.

<<https://bit.ly/2VIC7nu>> Nova reeldono de la klasika novelaro de Marjorie BOULTON.

La rezulto ĵus aperis

<<https://bit.ly/2VIC7nu>> en tre bele vestita papera formo, kontraŭ tre modesta prezo – nur 11 usonaj dolaroj, inkluzive de transmara sendokosto! Gratulon kaj dankon al niaj britaj amikoj.

Mi jam ricevis ekzempleron, kaj mi povas atesti pri ĝia alta kvalito. Se vi ankoraŭ ne legis la novelaron, mi forte rekomendas ĝin. Kiel ĉiam, Boulton verkis sprite, amuze, kaj pensige, kaj en preskaŭ ĉiu rakonto troviĝas fadeno de ŝia karakterize kuraĝiga kaj esperantisteca humanismo.

— Hoss FIROOZANIA, Direktoro

Board Meeting, July 10th, 2021

Ĉeestas

- Filipo DORCAS
- Alekso MILLER
- David BECK
- Charlotte BURTON
- Jane SHEVTSOV
- Tim BORONCZYK

Ĉeestas sen voĉdonrajtoj

- Vilĉjo HARRIS

The meeting is called to order. The president reads Esperanto-USA's mission statement and declares a quorum. No changes are proposed to the agenda. Per board procedures, minutes of the previous meetings, including meetings during the Landa Kongreso, were approved. Board procedure is that minutes are posted immediately to a shared Google Drive folder, accessible by all board members. Changes must be suggested within 3 days after a

meeting, and any disagreements with the minutes be taken up within a week. If there are no protests, the minutes are automatically approved.

Report from CO

The CO has received an offer to purchase some land we own near El Paso, Texas. This land was willed to Esperanto-USA some years ago, but it has long been determined to be unusable. It is in the middle of the desert, and it is not even possible to access the land without trespassing on other people's land, and the land is not accessible by any roads. The buyer has proposed paying any and all back taxes that are due on the land. The board has voted to approve the sale of this land (Appendix B). Tim B. proposes that the money from the sale go into the general fund. Jane seconds. Unanimously approved.

Treasurer's Report

The new treasurer has been working to contact the previous treasurer and will be working with the previous treasurer and the director of the Central Office to better understand the tasks at hand and which pieces of information are the most relevant to these meetings. The board reviews together the second quarter statement of fund activity and investment report and works to clarify our current financial situation for our new board members.

President's Report

See Appendix A.

Board Communications

Action Item: Bill Harris will be creating a new email list via groups.io for the board, as the current list is causing some technical issues. There is a discussion of whether this would allow an easy mailing list to be created for each of our various committees. It seems that this might require a paid membership, though, so the board and the CO will continue to research and test out a free plan in the meantime.

Board Accountability

We have options for holding ourselves and each other accountable, tracking our tasks, etc., via Slack. We could also choose to use another program, such as Trello or Jira. The board previously had been using Trello. Discussion arises of how to ensure that whatever program we use is, in fact, being used. For example, Trello can be integrated with Slack. Alex suggests just adding a #tasks channel in Slack. Bill suggests that the Board Accountability item on the agenda is about coming up with a list of what tasks Esperanto-USA is currently working on, and who would be one contact person for any questions regarding that task. Jane and Alex suggest that a Google Sheets spreadsheet could work for coming up with a list of what all we are doing, and who is in charge of what.

The meeting is declared adjourned, and conversations on

these topics will continue on Slack.

Appendix A - President's Report

1. Fred Meyer is not attending the board meeting today because of a conflicting family event. I have forwarded the obituary to board members regarding the passing of Susan, Fred's wife, on July 11, 2020.
2. Hoss has also excused himself from the board meeting due to a conflicting event.
3. Tim Rice has excused himself due to vehicle issues.
4. Huge Kudos for all who helped with the LK.
 - a. Alekso Miller and team are working on videos in priority order.
 - b. LK had a variety of meeting topics.
 - c. Well attended with appreciative feedback.
 - d. Registrations: 251 from 14 countries.
 - e. We didn't announce it well to international channels [eventa servo, UEA email lists]
5. The community groups held a lot of interest at the LK. That remains a foremost plan, which we will attack in the coming days.
6. The proposal regarding the sale of land near El Paso, Texas, passed with eight positive votes. The voting took place in the Slack channel "board-voting-official" according to the approved rules for board voting.
 - a. What is the appraised value?
 - b. What are the annual taxes?
 - c. When were taxes last paid?
7. We welcome Jane Shevtsov and David Beck to the board. We welcome back Tim Boronczyk, who was reelected.
8. The nominating committee is set. It is led by Jorge Rafael Nogueras (Rafa). The other four committee members are Myrtis Smith, Amanda Higley, Brandon Sowers, and Marcus Griep. Also, Bobby Brooks is on the committee as an alternate. He will meet with the committee but will not have a voice in the decisions.
9. Hoss is preparing a bi-weekly newsletter which Bill Harris sends out to all members. This is a benefit to members. This will take the place of the weekly or bi-weekly letter that I was planning to send out to members. The Bi-weekly Update is a collection of announcements which will eventually be published in each edition of *Usona Esperantisto*.
10. Hoss will also send the announcements to Quintyn Bobb for Radaro, which is now issued monthly. Quintyn Bobb is the only volunteer currently working to keep Radaro as an effective communication tool. Radaro is not an official part of Esperanto USA, and is published on the web with email notices sent to the subscribers. There are currently about 75 subscribers.

11. I am not content with small steps of improvement. We are a transformed board making vast changes to support and enable new, jaw-dropping initiatives.
 - a. Community Groups
 - b. Video Contests
 - c. Finance / Resource Committee
 - d. A Real membership campaign offering real member benefits.

Many of our initiatives have overlapping activities.

1. We need to consider using tools effectively to track assignments effectively. We need to be aware of our responsibilities. We need to hold ourselves accountable. Many of us do this well. I will try to do better.
2. Tools for internal Communication / collaboration
 - a. Asana?
 - b. Trello?
 - c. Confluence / Jira?
 - d. Other?
3. Tools for Fundraising / member communications
 - a. Donor Perfect
 - b. Salesforce
 - c. Other?
4. Better relations with ESF
 - a. Easier grant format. They now request no detail beyond summary information.
 - b. They are eager to fund video contests.
 - c. They will plan their 2022 budget in September.
 - d. They want to meet with us in August.
 - e. They can meet with board members or with members of a new Finance and Resource Committee. It doesn't have to be me.
 - f. They seem to want to repair the relationship.
 - g. The grant does not have to be for a matching donation campaign. It can be for simple input of cash for specified projects.
 - h. The proceeds should be for projects, and not for support of our General Fund.
 - i. Their wish for a matching donation campaign in 2019 and 2020 was "to teach Esperanto USA how to manage a financial campaign." I think we can do this with our current leadership, a new Resource team, and an appropriate CRM-Fundraising tools.
5. Ideas for grant request from ESF
 - a. Two video contests
 - b. Support for going to Montreal in 2022
 - c. Cost of CRM – Fundraising software
 - d. Another contest.
 - e. Updated promotional materials.
 - f. Other?
6. Practices for board members
 - a. When we are all on board with exciting goals, it is

easy to pay attention. We need to encourage one another in more frequent communications to stay up to date with:

- i. Topics in Slack
- ii. Topics in Discord
- iii. Assigned duties, accepted responsibilities

b. Timeline / Roadmap activities

i. Week prior to board meeting

1. Look at the proposed agenda
2. Recommend changes or additions to the agenda
3. Prepare reports and send to board members by Thursday
4. Look at the received financial reports and other received reports.

ii. Week after board meeting

1. Update list of assigned tasks
2. Work on assigned tasks, not procrastinating.

7. We need:

- a. Long term goals with a roadmap
- b. Support for the UK in Montreal in 2022.

8. I am so encouraged and blessed with the friends on the board. We are so kind and respectful to one another. I have been in other organizations, even president or chairman of the board, where this was not the case. We listen to one another. We give thought. We think outside the box. We make progress. Thank you.

Appendix B (Slack log)

Alekso Miller: I move that the board sell our parcel of unused land in El Paso, Texas to LandXperte Investment Group for the amount they have offered us of \$3001.47 as quickly as possible. They have agreed to pay any outstanding property taxes within reason and the sooner we sell it, the more within reason those property taxes will be.

Charlotte: I second.

Hoss: Yes.

Filipo: Yes.

David: Yes.

Fred Meyer: Yes

Tim Rice: Yes

Alekso Miller: Yes

Filipo: I call for the vote. :-)

Timoteo B: I vote yes

Charlotte: I vote yes.

Filipo: The proposal passes with eight yes votes and two abstentions.

Board Meeting, August 14th, 2021

Ĉeestas

- Filipo DORCAS
- Charlotte BURTON
- Tim BORONCZYK
- Jane SHEVTSOV
- Tim RICE

Ĉeestas sen voĉdonrajtoj

- Vilĉjo (Bill) HARRIS

The meeting is called to order, and Esperanto-USA's mission statement is read. There is no quorum. The minutes of the previous meeting have been approved per board procedures and placed on the website.

Reports

Central Office

ILEI has held their annual meeting, so Bill is no longer the treasurer of ILEI. This is a quiet time of year in the office. Phil points out that, as the LK will be occurring in certain meetings at the UK this year, but the meeting rooms at the UK would still generally have a cost. So, while we will not be able to charge our own LK registration, there may still be a cost. **Action Item:** Phil will contact Jenja AMIS to ask about the cost of meeting rooms at the UK next year.

Treasurer's Report

The treasurer is unable to participate this time, but the board briefly reviews a draft report he provided for us to review in his absence. Our budget is still expected to be met, although many of our income pieces, such as investments and donations, are expected to come later in the year, as they usually do. The topic of fundraising campaigns is again brought up. Bill reports regarding the planned sale of our plot(s) of land in El Paso, TX. Bill has been in communication with the potential buyers, and he is still waiting on further information from them. Bill will follow up on this later this month. Phil clarifies that, due to the way E-USA's accounts are organised, any donation to the General Fund will proportionally benefit all other funds via investment income. The topic is brought up again of how to simplify donations, especially to the general fund. This is a project Tim B has previously spoken on, one which the board acknowledges as important, and it is currently a matter of resources and priorities.

President's Report

See President's Report. Action Item: Phil will organise a

brainstorming meeting with William Morton at his pleasure, regarding publicity. Action Item: Phil will organise a meeting with ESF. Tim R and Jane offer to help out with some of Fred's tasks as he recovers. Action Item: Phil will contact Brian Harmon to join the board of directors groups.io mailing list.

New Business

List of Responsible Parties

The board moves on to discuss a plan for organizing and tracking action items. A shared spreadsheet called "Action Items" is brought up. Many other systems used for non-profits require quite the computer program to track our emails, zoom meetings, and all other board communications for action items, which seems like overkill. Each month, the secretary would add action items from meeting minutes to the spreadsheet. However, Bill clarifies, and several others agree, that we also need a list of responsible parties for committees, but also for specific interests. If a member contacts the Central Office asking who to talk to regarding a particular task or interest, we need a list the CO could refer to. Action Item: Phil will create a Responsible Party list for the CO.

Concluding

The board discusses again how to take further steps regarding CRM software.

Appendix A: President's Report

We have a new leader for the Publicity Committee. The new chair is William Morton who has experience with non-profits. Also serving for publicity are Charles Germany, who is experienced with social media, and Alex Miller, who remains as our leader for videos. William's first request is to hold some brainstorming meetings for publicity. The board and other leaders will assist him in this great step forward.

Our new volunteer coordinator is Marcus Griep. We will always need people to step up to fill new roles and do new tasks, so thank you Marcus!

The board, committees, and other leaders will work closely with the Publicity Committee and the Volunteer Coordinator.

There will be a joint meeting between leaders of Esperanto USA and Esperantic Studies Foundation to prepare the plans for 2022 and strengthen our cooperative efforts to support the Esperanto community. We will plan that date in the next few days following the board meeting today, August 14, 2021.

Plans for the Community Groups are moving along well, despite some notable absences and illness of key players. Many of the details have been worked out and we look forward to a launch within the month.

Amike, filipo
Phil Dorcas, president, Esperanto USA

Kolofono

Redaktoro/Editor: HOSS FIROOZANIA

Kontaktu nin: <bulteno@esperanto-usa.org>, aŭ:

Usona Esperantisto, c/o Hoss Firooznia
CMC #271205, University of Rochester
500 Joseph C. Wilson Blvd.
Rochester NY 14627-1205
United States of America

Usona Esperantisto estas la dumonata bulteno de Esperanto-USA. Ni bonvenigas kontribuojn kaj en Esperanto kaj en la angla lingvo. Artikoloj estu inter proks. 500–1500 vortojn longaj. Prefere sendu materialojn retpoŝte, kune kun via nomo, adreso kaj foto. Kun ĉiuj aliaj fotoj bonvolu sendi informon pri datoj, lokoj, kaj nomoj de la foti(n)toj. Ni resendos poŝte ricevitaĵajn materialojn se vi aldonas mem-adresitan, afrankitan koverton.

La enhavo de *Usona Esperantisto* estas havebla laŭ la permesilo CC BY-SA 3.0 <<https://creativecommons.org/licenses/by-sa/3.0/deed.en>>. Cetere ni petas, ke oni atendu du monatojn antaŭ ol represi la plej freŝajn artikolojn.

Opinioj esprimitaj en *Usona Esperantisto* apartenas al la individuaj aŭtoroj, kaj ne nepre reprezentas vidpunktojn de la redaktoro aŭ de Esperanto-USA.

Kontribuontoj bv. legi la kalendaron de limdatoj kaj redakciajn konvenciojn en nia retpaĝaro.

Usona Esperantisto ("American Esperantist") is the bi-monthly magazine of Esperanto-USA. We welcome contributions in both Esperanto and English; preferred length for an article is between 500–1500 words. Please send materials by email if possible and include your name, address, and a close-up photo. With other photos please include the name of the photographer along with subject(s), location, and date. We will return contributions received by postal mail if you include a self-addressed, stamped envelope.

Usona Esperantisto is made available under the Creative Commons license BY-SA 3.0 <<https://creativecommons.org/licenses/by-sa/3.0/>>. As a courtesy, we ask that you wait two months before reprinting the latest content.

Opinions expressed in *Usona Esperantisto* are those of the individual authors and do not necessarily reflect the views of the editor or of Esperanto-USA.

Contributors should consult the deadline calendar and style guide on our website.

Raporto el Seatlo

loke • Arlyn KERR

La loka klubo en Seatlo renkontiĝis vidalvide la 7-an de Marto, 2020. Ekde tiam ni zumis ĉiumonate. Sed fine la ŝtat-guberniestro anoncis la finon de la pandemio, kaj ni havis veran renkontiĝon la 3-an de Julio, 2021. Dek unu homoj partoprenis.

Laŭ la peto de E-USA, ni diskutis la celon de nia grupo. Ni konsentis ke la ĉefa celo estas amuziĝi kaj ekzerci nin per Esperanto. Iam ni helpas fremdajn

vizitantojn kiuj kontaktas nin, per lito aŭ manĝo aŭ montrado de la urbo. Ni montras kaj dividas inter ni librojn kaj ĵurnalojn, kaj ni informas aliajn en la grupo pri kursoj, eventoj, artikoloj, kaj utilaj interretaj rimedoj. Kiam eble, ni renkontiĝas en publika loko, kun Esperantaj ŝildoj, por ke preterpasantoj vidu ke Esperanto ne estas mortinta lingvo.

En la pasinteco ni propagandis pri Esperanto en foiroj kaj dum la jara “fremda lingva tago” de la universitato por altlernejoj. Kaj ni iam gvidis ĉiusemajnajn malgrandajn neformalajn kursojn por progresantoj. Sed nun ni pensas ke Interreto bone instruas, kaj ke ni plej bone helpas per doni la ŝancon paroli la lingvon inter amikoj dum niaj kunsidoj. Ni konsentis ke ni estas kontentaj pri ĉio kiun ni nun faras; neniuj volis aldoni agadojn. Ni estas dankemaj al Zumo, sed estis tre ĝojige revidi unu la alian kaj interbabilu persone anstataŭ virtuale.

Paco

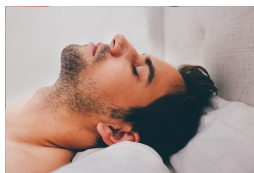
mikronovelo • Maurizio GIACOMETTO

Mikronoveloj estas ege koncizaj rakontoj, ofte malpli ol 300 vortojn longaj. Por nia mikronovelo-rubriko ni aldonas kroman defion: rakontoj estu precize 100 vortojn longaj – nek pli, nek malpli. Sendu viajn centvortaĵojn al la redakcio (trovu la adreson en la kolofono), kaj eble ili aperos en venonta numero!

Li ĉiam scivolis, kia sperto ĝi estus. Nun li sciis.

Trankvileco.

Eĉ la brueto de la ĉeestantoj, parencoj kaj amikoj, ne ĝenis lin. Ne povinte aŭdi ŝian voĉon, li ne certis, ĉu la patrino ĉeestas. Tamen, ŝi ĉiam parolis mallaŭte. Eble estis la edzino, kiu parolis. La sono venis de alia angulo en la ĉambro, kaj estis tro da homoj por certiĝi.

La okulojn fermitaj, kompreneble, li “rigardis” per sia memoro la tutan ĉambron, kaj sentis feliĉon. “Eble tiu estas la vera paco,” li pensis, “tia, kian mi serĉis la tutan vivon.”

Dume, sepultistoj finis la sigelfermadon de lia ĉerko.

Maurizio GIACOMETTO

Malkabeinta esperantisto, “Rico” estas revema verkemulo, senbrida legemulo kaj senhonta kvizemulo. Demisiinte de sia laboro kiel taksisto de la gefiloj, li nun havas multe pli da tempo por Esperantumado. Li loĝas apud Londono, Britujo.

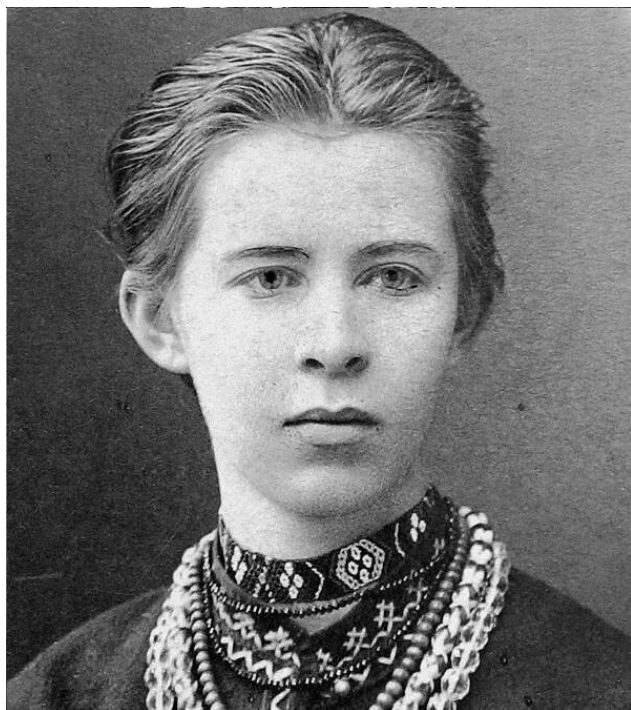
<mbaesperanto@btinternet.com>

Feliĉo

Legendo

beletre • Lesja UKRAJINKA, Viktor PAJUK

Verkis Lesja UKRAJINKA, 1896; Elukrainigis Viktor PAJUK, 2021

Lesja UKRAJINKA.

Ĉi tio estis komence de la jarcentoj. La nove kreita mondo brilis per mirinda beleco, estis harmonio ĉie, klara, plena vivo. Dia revo floris, luksa kaj milda. La homa vivo flosis en kvietaj ondoj kaj kunfandiĝis kun tiu sonĝo en unu helan, trankvilan maron. Estis granda paco sur la tero, kaj homoj vivis en paco. Pasis longa tempo.

La malbona spirito dormis en subtera lando. Li dormis dum multaj jarcentoj, kaj lia dormo estis malbona. La malbona spirito vekigis kaj ekkriis: “Malbonaj sonĝoj turmentas min! Mia animo estas disŝirita, mi ne havas pacon! Kaj tie, sur la tero, regas klara trankvilo, la sonĝo de mia malamiko floras kaj ŝvebas – kaj nenio konfuzas ĝin. Ĉu mi portu mian propran fajran sopiron, aŭ ĉu mi kaŝu mian malhelan malĝojon? Ne, mi ĵetos malĝojon en la korojn de la plej karaj infanoj de mia malamiko, mi disvastigos malĝojon super ili per nigra vualo, kaj la sonĝo de mia malamiko malheliĝos.”

La malbona spirito eliris el la sino de la tero per nigra

fumo kaj per fajra nubo ŝvebis super la tero. Li flugis super la valoj, kie la ora greno moviĝis, kie la abundaj arboj klinis teren pezajn branĉojn. La malbona spirito malsupreniris tien, kaj la greno finbrulis, kvazaŭ de fajro, la fruktoj sur la arboj nigriĝis, la herbo flaviĝis, la floroj velkis kaj la dezerto ekstaris. Homoj kaŝis sin de la fajra spiro en la kavoj kaj kavernoj kaj ĝemis: “Malsato, malsato!” La malbona spirito revenis al la submondo kaj atendis.

Cent jaroj pasis. La dezerto delonge transformiĝis en grandiozan landon, la ora greno denove ondiĝis, la abundaj arboj denove klinis teren pezajn branĉojn. Nova generacio de homoj rakontis fabelojn pri la antaŭa malsato, sed tiuj rakontoj komencis esti forgesitaj. La sonĝo de Dio prosperis, kiel antaŭe, kaj paco estis sur la tero.

Sed la malbona spirito ne dormis. Li diris al si: “Mi ekrigardu la laboron de miaj manoj!” Li leviĝis de la sino de la tero per griza nebulo kaj per malvarma nubo ŝvebis super la tero. Li flugis super la montoj, kie paŝtis grandaj ŝafaroj, kie disvastiĝis homaj tendaroj, kie li aperis per densa mallumo, per terura pesto. Brutaroj pereis, homoj formortadis, terura krio ruliĝis super la montoj: “Morto, morto!” Ŝafaroj malaperis, tendaroj malpleniĝis ... La malbona spirito revenis al la submondo kaj atendis.

Cent jaroj pasis – sur la tomboj de homoj mortintaj pro la pesto verdiĝis printempa herbejo, kaj iliaj posteuloj trankvile vagis tra la montaj paŝtejoj, gaje ludis flutojn, kunvokis sennombrajn gregojn. La tendaroj blankiĝadis per tendoj, estis vivo ĉie. Neniu menciis la plagon. Dia sonĝo prosperis, kiel antaŭe, kaj estis paco sur la tero.

La malbona spirito sidis en la submondo kaj pensis. Kaj li kreis per sia penso strangan estaĵon. Ĝi estis tiel brila kiel aŭroro, kaj ŝanĝis sian aspekton ĉiun minuton kiel fajro. La malbona spirito donis al ĝi vivon kaj nomis ĝin: *feliĉo*. Li prenis ĝin sur siajn fortajn flugilojn kaj flugis kun ĝi alte super la tero. Estis malluma nokto, la tendaroj dormis, nur junaj paŝtistoj sidis ĉirkaŭ la fajro – la paŝtistoj ne

dormis nokte, – ili kantis. La plej juna ludis fluton, rigardis stelojn, kaj liaj okuloj estis tiel trankvilaj kiel la steloj.

Granda brila stelo ruliĝis de la ĉielo. La paŝtisto forlasis la fluton kaj ekkaptis sian koron. Li vidis la stelon, kaj ĝi frapis lian koron. Li laŭte kriis: “Rigardu, rigardu!” – kaj ĉiuj rigardis tien, kien lia mano montris – tie falis la stelo. Ĝi falis sur altan monton, kaj sur la monto ekbrilis lumo, kiu brulis kaj ekscitis la koron. La paŝtisto diris al siaj fratoj: “Ni iru tien!” – kaj ĉiuj iris al la lumo. Ĉiuj vidis en la lumo tion, kio estis al ili kara dum la vivo, kaj ĉiuj vidis alie. Ili fartis tiel, kvazaŭ fajro brulis en iliaj animoj. Ili iris plu, kaj la lumo ekflamis. Ili iradis, pikis siajn piedojn per dorna herbejo, disŝiradis siajn vestaĵojn sur la akraj dornoj, la sango estis sur iliaj spuroj; ili iris kaj falis unu post la alia, ĉar la forto forlasis ilin. Kaj la klara, stranga estaĵo pli kaj pli foriĝis, pli ŝanĝiĝadis kaj malaperis en la nebulo. Venis la tago, sed ĝi ne revenis, kaj neniuj trovis ĝin.

Denove vesperiĝis, kaj la paŝtistoj kantis. Ili kantis: ”Ho feliĉo, ho klara, perdita feliĉo!” Kaj tiuj kantoj venenis la korojn de ĉiuj homoj. Ĉiuj volis feliĉon, sed neniuj konis ĝin, ĉiuj volis vidi ĝin, havi ĝin por momento kaj poste morti, ĉar ĝi fariĝis kara al ili pli ol la vivo.

Kaj ĉiuj vidis ĝin, almenaŭ en sonĝo, almenaŭ por momenteto. Ĝi rigardis al unu per amantaj okuloj, brilis per oro al alia, brilis per la lumo de gloro al alia. Ĝi sorĉis ĉiujn por ĉiam, kaj ĝiaj ĉarmoj estis venenaj. Ĝi falis en koron per fluganta stelo, kaj la koro ekbrulis. Kiu vidis ĝin unufoje, tiu ne forgesis

ĝin ĝis sia morto. Infera fajro vekigis en la animoj de ĉiuj homoj. Ĉiuj serĉis feliĉon, ĉiuj volis havi ĝin tutan en siaj manoj. Por tio ili fordonis ĉion la plej multekostan, ruinigante sin kaj aliajn, larmoj kaj sango verŝis rivere je ĝia nomo. Kaj feliĉo flugis ĉirkaŭ la mondo kiel stelo, fulmo, vaganta lumo kaj ne haltis ie ajn delonge, kaj neniuj havis ĝin tutan en siaj manoj.

Kaj granda krio aŭdiĝis tra la tuta lando: “Bonŝancon! Feliĉon!”

De tiam ne estis klara paco sur la tero, la brila sonĝo de Dio malheliĝis.

Kaj la malbona spirito konsoliĝis per sia laboro.

Pri la aŭtoro

Larisa KOSAĈ (1871-1913), monde konata kiel Lesja UKRAJINKA, apartenas al al triopo de la ukraina poezio kune kun Taras ŜEVĈENKO (1814-1861) kaj Ivan FRANKO (1856-1916). Ŝi verkis ankaŭ dramojn kaj soci-politikajn artikolojn. En 1971 aperis ŝia E-poezia verkaro *Liriko*, kompilita de Nadija ANDRIANOVA-HORDIJENKO (1921-1998). Dum multaj jaroj la prozo de Ukrajinka estis preskaŭ nekonata, ofte pro politikaj kialoj (ŝi arde kritikis socialismon kaj invadon de la rusa lingvo en Ukrainujon).

I. Franko alte pritaksis la agadon de Ukrajinka, skribinte: “De la tempo de T. Ŝevĉenk-a Testamento, Ukrainujo ne aŭdis tian ardan poezian vorton kiel el la buŝo de ĉi tiu malforta, malsana junulino.”

Esperanto in Little Free Libraries

informado • Chuck MAYS

A Little Free Library in Detroit, Michigan.

One way of promoting Esperanto is through Little Free Libraries. Most likely there are some near you. Check out the **Little Free Library Map** <<https://littlefreelibrary.org/ourmap/>> to find them.

Our local group decided to put 100 copies of the **Esperanto Mini-Course** <<https://bit.ly/2Xd0hqD>> in free libraries in the Raleigh, Durham, Chapel Hill area of North Carolina. It has been a fun activity driving around to find libraries, walking to close-by neighborhoods to combine exercise with locating a library, and even getting help from non-Esperanto-speaking family members.

Why the *Esperanto Mini-Course*? We wanted a low-cost book, and most of the small books we considered are out of print. So, we ordered 100 copies from the Esperanto Association of Britain. At this point you are probably wondering how much it cost and where we got the money. With shipping, the booklets cost a little over \$1 a copy. Three of us (Murray Merner, Tim Gee and Chuck Mays) pooled our resources to purchase the booklets.

Before putting the booklets in the libraries, we added a printed label to the front cover with links to more information about Esperanto and with a QR code to a

web page. The page recommends esperanto.net as a place to find more information and has a link to an anonymous and voluntary survey that asks a few questions like: “Did you know about Esperanto before borrowing the booklet?” You can see **the page on our website** <<https://bit.ly/3C9Dfj0>>.

Our book label.

What do we expect from this project? If one person learns Esperanto and becomes an active member of our local Esperanto community, it will have been well worth the effort. We realize that not all local groups, and certainly someone alone, might not be able to finance a project like this. So, it seems reasonable to request financial support from Esperanto-USA. After all, promoting Esperanto is a main purpose of the organization.

We don't yet know the results of putting 100 booklets in little free libraries other than to report that when we have checked libraries a few days later, the booklet is gone! We will report more as we get survey results.

Chuck has offered to write further *informado* columns with similar ideas for promoting Esperanto. Please contact him at the email address below with reports of what you've done to promote the language. Please include pictures, descriptions of your successes and failures, and even ideas you haven't tried yet.

Chuck MAYS

Chuck is an electrical engineer and long-time esperantist from Raleigh, NC. Among his other jobs in Esperantujo, he is Executive Director of the Esperantic Studies Foundation.

<Charles.o.mays@gmail.com>

La artiste sentema tradukmaŝino

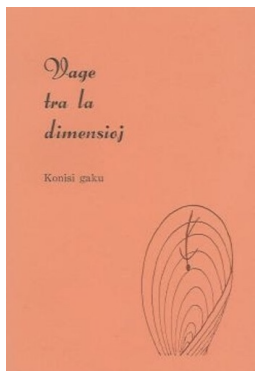
traduku! • HOSS FIROOZNIA

La rubriko *traduku!* prezentas al vi diversajn tradukdefiojn. En paraj numeroj aperas tekstoj en Esperanto por enangligi; en neparaj, tekstoj en la angla por elangligi. Leginte viajn respondojn, ni prezentos resumon de la diversaj proponoj kune kun niaj reagoj, komentoj, kaj proponoj.

En tiu ĉi numero ni revenas al la teksto el № 2021:2, eltiraĵo el la humura rakonto *La tradukmaŝino* de KONISI Gaku. Ĉi-foje partoprenis la kutimaj kulpuloj kuraĝuloj: BS, CL, MH, RN, kaj SB. Koran dankon al ili pro iliaj eltrovemaj proponoj!

Estus bele havi kapablan tradukmaŝinon por Esperanto. Se en 1976

esperantistoj povintus scii, kiom kapablaj estos niaj nuntempaj tradukiloj, ili sendube mirus. Foje tiuj iloj funkcias surprize bone, sed tro ofte ili ankoraŭ fuŝas eĉ la plej simplajn tekstojn – kaj tute mankas al ili la “artista sentemo kaj verva eltrovemo” necesa por traduki beletraĵojn. Do ne timu, protoplasmaj tradukemuloj: vi sendube restos bezonataj almenaŭ kelkajn jarojn plu!

La sciencfikcia novelaro *Vage tra la dimensioj* (1976) de KONISI Gaku.

Interesaj parolturnoj en la teksto

- **kontenta mieno** — Sufiĉe simpla kaj kutima esprimo en Esperanto, sed de niaj kvin tradukintoj – ĉiuj sendepende laborinte, supozeble – alvenis samnombro diversaj proponoj:

- *a satisfied expression*
- *an air of contentment*
- *a pleased countenance*
- *a contented look*
- *a satisfied face*

Mirinde, ĉu ne? Ĉiu traduko bone redonas la ĉefan ideon, sed kun aparta nuanco.

Amuze formalan guston havas *a pleased*

countenance (MH), kiu eble ja konvenas al la iom fabeleca tono de la rakonto. Ankaŭ rimarkinda estas *an air of contentment* (CL) pro tio, ke ĝi ne nur kaptas la ĝustan sencon, sed prezentas ĝin en formo tre natura.

- **mergis sin (en sofon)** — La angla ŝajne ne permesas tro rektan tradukon de tiu metaforo: oni povas *immerse oneself* en akvon, certe, aŭ (figure) en laboron, sed *immersed himself in the sofa* sonas iomete stranga. Kelkaj tradukintoj elektis la similencan kaj tute naturan *sank into the sofa*; aliaj preferis la verbojn *nestled* kaj *plopped down*.
- **ĉio iris bone** — Ĉiuj tradukintoj konsentis pri *everything went well* aŭ simile; BS proponis ankaŭ la adverbon *swimmingly*, kiun mi tre ŝatas.

Mankis konsento pri la verbotempo, tamen, verŝajne pro tio, ke en Esperanto ni emas uzi simplan verbotempon tie, kie la angla preferas malsimplan. La tuta rakonto okazas en is-tempo (preterito), do estas ne tuj klare, ĉu *iris* en tiu frazo estu *went* aŭ *had gone*. En la kunteksto de la rakonto, tamen, la frazo priskribas aferojn jam pasintajn, do eble *had gone* estas pli konvena.

- **TRADUK-IKSO** — Kiel kreemaj proponoj! RN elpensis *TRANS-O-LATOR*, ĉar “ĝi samtempe pensigas pri la vorto *translator* [same kiel *tradukikso* pensigas pri *tradukisto*] kaj ankaŭ sonas ‘robota’ aŭ ‘maŝineca’, kiel ia ‘aparato el la estonteco’”. CL, inspirite de la X-havantaj nomoj de Unix-derivitaj operaciumoj (ekz. *IRIX*, *Linux*, *XENIX*) elektis *TRADUX*. Aliaj proponis *Translate-X* (MH), *TRANS LEX* (SB) kaj la belan *eTransl8* (BS).
- **(li sukcesis) provizi (la maŝinon)** – Denove alvenis tuta tezaŭro da proponoj: *imbued*, *equipped*, *gave*, *provided*, kaj eble plej plaĉe, *endowed*.
- **artista sentemo** – Preskaŭ ĉiuj proponis

artistic sensibility, tute pravigeble, sed eĉ pli plaĉas la propono de MH, *artistic flair*.

- **verva eltrovemo** – Jen alia frazo kun multaj eblaj redonoj. Niaj tradukintoj proponis *elegant inventiveness, lively resourcefulness, vehement inventiveness, kaj insatiable trenchant for discovery*.
- **plej delikataj (esprimoj en beletraĵoj)** – Oni proponis *refined, sensitive, kaj delicate* – ĉiuj bonaj, sed pro la kunteksto, eble plej plaĉas la propono de MH, *nuanced*.
- **lia inventista memfido** – *his inventor's ego; his confidence in his inventive abilities; his creative confidence; he was sure of his prowess as an inventor*.
- **(lia maŝino) cedos al neniŭ alia** – *was second to none; would take a back seat to no others; would become the gold standard*.
- **ŝovi sin antaŭ (la publikon)** – *to present himself before; to burst onto the stage; to thrust himself into the community; to woo the audience; to grab the public's attention*. Ĉu eble ankaŭ *to debut*?
- **la verda publiko / la Belartaj Konkursoj de UEA** – Ambaŭ frazoj postulas iom da kono de la Esperanta kulturo. Sed kiom ni rajtas atendi de anglalingva leganto?

Kelkaj tradukintoj elektis reteni la metaforon pri verdeco (ekz. *the green-star public, green community* – MH eĉ sprite ludis per *limelight*), sed aliaj elektis klarigi (ekz. *the Esperanto audience*). Kompreneble, la ĝusta aliro dependas de la celata legantaro.

Pri *Belartaj Konkursoj*, preskaŭ ĉiuj klarigis (ekz. *Literary/Fine Arts Competition*) sed multaj ial elektis konservi la siglon *UEA*. Interese. Ĉu leganto komprenus, kion signifas *UEA*, se tiu bezonas klarigon pri la *Belartaj Konkursoj*? Aliflanke, eble klarigo de tiu detalo ne gravas por ĝui la rakonton, do ne indas klarigi ĝin.

Interese, RN faris la inverson de preskaŭ ĉiuj

aliaj: li klarigis *UEA* sed lasis *Belartaj Konkursoj* senŝanĝa, aludante al ĝia signifo per la verbo *compete*. Sprite.

La “sinteza” traduko

Jen provo krei sintezan tekston uzante la plej interesajn proponojn (elektitajn laŭ mia propra, arbitra, kaj plene kontestebla gusto) kun kelkaj aldonoj:

He sank into the sofa with an air of contentment, lit a cigarette, and blew a smoke ring. Everything had gone swimmingly. On the table before him lay a neatly typed manuscript, translated by his eTRANSL8.

He was a young electrical engineer. For the past year he'd poured all of his energy, his talent, and his knowledge of electronics and linguistics into the construction of the Esperanto translation engine. He now felt that he'd achieved a measure of success, having endowed the machine with a capacity for thought, an artistic flair, and a lively creativity — that is, with the qualities needed to translate the most nuanced expressions in literature. The device functioned in both directions, from Esperanto into his native language and vice versa. It could even translate rhymed verse.

A few other translation engines had attracted some attention, but his inventor's ego maintained that eTRANSL8 would prove second to none in its expressive flexibility. His eyes followed the dissolving smoke ring as he dreamt of the glories that his invention would bring.

He hadn't taken on this project for the sake of profit. Instead, his ambitions were aimed at a loftier goal, namely, to achieve fame as a respected Esperanto translator. Becoming the second Kabe or another Kalocsay had long been his dream.

The first step in his debut on the Esperanto stage was to enter the literary competitions of the World Esperanto Association. Indeed, that's what the manuscript on the table was for. He must win First Prize. Only that could make up for his great labors thus far.

Por tiuj, kiuj volas kompari la tradukojn kaj vidi ĉiujn detalojn, en la reta versio de la artikolo vi trovos paralelan prezenton de la proponoj.

La nova defio

La jena fragmento, iom redaktita, venas el la krimnovelo *Kiu pafis al Pipulo?* de Johán VALANO (alinome Claude PIRON) aperinta en lia novelaro *Ĉu rakonti novele?* (1986).

“Rapidu! Pipulo havis akcidenton!”

“Kio?”, “Kie?”, “Ĉu Pipulo?”, “Kio okazis?” Tumulto skuis la tutan vilaĝon, ordinare plej pacan. Demandoj sagis ĉiudirekte, sed la junulino ĵus biciklis tiel rapide, ke ŝi ne plu havis spiron por respondi.

“Ĉe Kravina,” ŝi fine prononcis, kaj post du profundaj spiroj ŝi aldonis: “Apud la arbarlimo. La traktoro renversiĝis sur lin.”

Kiam ili alvenis, li ne plu estis savebla. Pipulo kuŝis jam plurajn horojn morta. Sed al la ĝendarmoj, alkurintaj tuj poste, baldaŭ evidentiĝis, ke ne traktorrenverso mortigis la maljunan kamparanon. La traktoro ja renversiĝis nur, ĉar Pipulo ne plu regis ĝin. Pafite al la kapo kaj brusto, kiel li povus ĝin regi?

La vilaĝo estis konsternita. Pipulon oni ne speciale ŝatis. Senedzina, seninfana, ĉiam inklina grumbli, li ne montriĝis aparte simpatia al la lokanoj, kiuj emis riproĉi al li troan konservemon. Sed ke vilaĝanon, eĉ ne popularan, oni mortpafis, tio estis malfacile digestebla fakto.

* * *

Kiam detektivo puŝis la pordon de la gastejo, ĉiuj eksilentis. Forte sentanta, ke ĉiuj rigardoj koncentriĝas sur lin, li iris al la bufedo kaj mendis bieron.

“Silenta etoso,” li diris al la kelnerino.

“Streĉita,” ŝi simple respondis. “Vi verŝajne ne scias, ĉar vi haltis nur preterpase, sed mortiga akcidento okazis hieraŭ.”

“Jes, mi scias. Mi venas por enketi,” li diris.

“Se vi venas enketi, vi ne devos serĉi longe,” kriis de apuda tablo juna fortegulo, kies mentono elstaris agreseme.

La redakcio (trovu ĝian adreson en la kolofono) akceptos vian proponon **ĝis la 15-a de Novembro**. Ne necesas sendi plenan tradukon, se vi ne kapablas aŭ ne volas. Sed ĉiuokaze bonvolu sendi **nur unu** proponon, ne plurajn diversajn provojn. Sukceson!

Al krokodilantoj

el la arĥivo • Mark MANDEL

Dankon al Kinen CARVALA pro lia trovo kaj provlegado de la jena poemo en niaj enskanitaj arĥivoj. Ĝi unue eldoniĝis antaŭ 50 jaroj en *JEN* 1970:1, la bulteno de la Junularo Esperantista de Nordameriko.

*Ni parolu Esperante!
Ĉar kunveni estus vante
se, en niaj verdkunsidoj,
stelkunrajdoj, E-kunridoj,
kunparolus ni per tiu
lingvo, kiun el ni ĉiu*

*uzas en la laborejo,
strato, hejmo, amorejo,
forlasante la okazon
turni nin en stel-emfazon,
tion ne utiligante
kion ni, aŭ elegante,
aŭ haltante, aŭ eĉ fuŝe,
rare povas uzi buŝe.
Ĉion kune do farante,
ni parolu Esperante!*

Senintencaĵoj esperantaĵoj

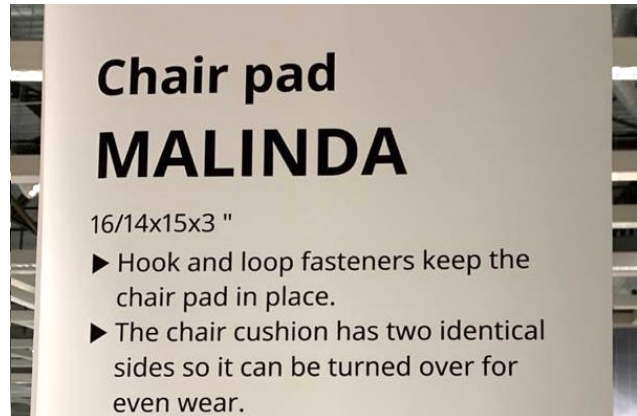
Kaj

Leganto Steve EICHBLATT sendis la jenan foton el Novjorko. Li diris: “Mi vidis tion hieraŭ ĉe strato kie mi ne kutime promenas. Kaj ... mi fotis ĝin.”

— Steve EICHBLATT

Malinda

Leganto Enrique HARO fotis por ni la jenan ŝildon ce la meblo-vendejo *IKEA* en Austino, Teksaso.

Kutime la nomoj ĉe *IKEA* estas svedaj, sed ĉi tiu havas signifon – supozeble ne intencan! – en ankaŭ nia lingvo. (Aŭ eble la reklamistoj volis averti nur esperantistojn pri aparte senmerita varo.)

— Enrique HARO

La vivo de Peĉjo

ŝercoj • Timothy BORONCZYK

Teksto kaj ideo de Timoteo; desegnaĵo de Izaak MOORE.